

til sin Naadighed for at forhindre disse Ulykker. Den kan, naar Rigsdagen er samlet, gaa til den og sige: Wille I ikke bestytte mig og Samfundet mod denne samfundssfarlige Foged? og, naar Rigsdagen ikke er samlet, kan Regeringen udstede en foreløbig Lov, og saa er man ude over den Vanstuelighed. Jeg tror ikke, man behøver nogen Grænsebestemmelse, jeg tror ikke en Gang man skal indlade sig paa at sige, hvad der ogsaa har Støtte i Professors Mellemanns Civilproces, at man maa skelne mellem, om Statsmagten optræder som samfundsheberkende Magt eller optræder som Driftsherre, f. Eks. ved Jærnbanerne. Jeg tror ikke, denne Distinktion holder Stik; men hvis man vil anlægge den, er det klart, at her, hvor der er Tale om Jærnbanebestyrelsens Optraeden, kunde i Virkeligheden denne Forordning om, at Statsembedsmænds Handlen ikke maa forhindres ved Forbud, ikke gøres gældende.

Jeg kommer nu endelig til det sidste Punkt og det, som er af størst Interesse, men jeg haaber at skulle komme hurtig over det, da det forekommer mig aldeles klart. Naar nu alligevel en Foged, naaget man mener, han ikke burde have gjort det, er traadt op imod en offentlig Myndighed, sat Fogedret og affagt et Fogeddekret, som kaldes Forbud, er der saa nogen i hele det ganske Land lige fra Kongen til den simpleste Stodder, er der saa nogen, der har Lov til at sige, indtagen netop Appellinstansen: Det er en Nullitet, dette judieielle Begreb er en Nullitet, og jeg befaler min underordnede Embedsmand at handle lige stik imod det, som om det ikke eksisterede. Jeg maa her gøre opmærksom paa den Ting, at, selv om et Fogedforbud er ulovligt, selv om det bagefter viser sig, at det bliver omstødt under Forsølgningen af Sagen og er klæret for ulovmedholdeligt, er man dog forpligtet til at lystre det, saa længe det staar, og Straffen efter Forordningen af 6te April 1842 § 8, Nullitetne ved Politiretten, dem slipper jeg ikke for, fordi jeg siger: Det Forbud er aabenbart forkert, jeg vil ikke lystre det. Selv om jeg virkelig faar Fogedforbuddet omstødt ved Højesteret, men jeg har handlet mod Fogedforbuddet, bliver jeg dog straffet. Det er udtalt med rene og klare Ord i Kollegialtidenden, som indeholder Motiverne til denne Forordning af 6te April 1842, og som ere meget interessante, hvorfor jeg skal tillade mig at oplæse dem. Efter den tidligere Lovgivning, navnlig Chr. V's Lov I—21—22 var der sat almindelig Voldsbøde for at handle mod et Forbud, men saa siger Rancelliet i Motiverne til

denne Forordning af 1842, at det kan ikke blive staaende derved, det er utilfredsstillende: Forbuddet bør som en Retshandling ethvert Fald respekteres, og den, der foretager sig positive Handlinger, som ved Forbud ere ham forment, maa derfor vistnok i det væsentlige betragtes paa samme Maade, som om de vare ham forment ved endelig Dom. Det er Rancelliets Opfattelse af et Forbud, der er nedlagt, denne Retshandling skal i ethvert Fald respekteres paa samme Maade, som om det var en endelig Dom, saa længe den staar, hvis den bliver lovlig forfulgt, og saalænge den ikke er omstødt under Forsølgelsen. Der kunde jeg ogsaa anføre en Højesteretsdom, hvor Tilfældet kom klarlig frem, fra 1888—89 i en bekendt Sag med Skuespiller Sofus Neumann, som blev dømt til Nullit naaget det Fogedforbud, han havde overtraadt, slet ikke forelaa i Sagen, det var, saa vidt jeg ved, bortfaldet.

Det er altsaa dette, at et Forbud, nedlagt af en bestaltet Kongens Foged, har kunnet betegnes som en Nullitet, at man endogsaa har gaaet videre og paabudt, at der skulde handles lige stik imod det, det er dette, tror jeg, der vakte denne almindelige Forbavselse og Forargelse, og som man slet ikke kan forstaa. Man synes, at Trafikministeren har foregaaet Børgerne med et meget slet Eksempel, naar han kan sige, at Forbuddet er en Nullitet og handle mod det, kunne vi andre maasse ogsaa. Og saa spørger jeg, hvorledes vilde Situationen være, hvis dette Forbud, som den højtærede Minister har villet betragte som en Nullitet, hvis det var blevet forfulgt til Ende, og hvis der var faldet Højesteretsdom for, at det var lovligt, hvorledes vilde da Situationen være? — Der er desværre endnu et Spørgsmaal, jeg maa opholde mig et Øjeblik ved. Det er Spørgsmaalet om, hvorvidt Politimesteren i søndre Birk har handlet saaledes som Forordningen af 6te April 1842 §§ 8 og 9, paalagde ham, idet han hvede Kongens Foged den Bistand, som denne forlangte. Hertil vil jeg sige, at det staar med rene og klare Ord navnlig i § 9, at han skal hvede Fogden en saadan Bistand, og hvis man vilde gøre en Fortolkning gældende, som jeg har hørt omtale — jeg har aldrig set den i Litteraturen — som skulde gaa ud paa, at Betingelsen for Politiets Indskriden var, at der først forelaa en Dom ved Kriminal- og Politiretten eller ved Politiretten, at først saa kunde Politiet komme i Birkdom, saa siger jeg: En blot nogenlunde opmærksom Gennemlæsning af §§ 8 og 9 vil vise, at de Tilfælde, hvor Kongens Foged har optraadt, hvad enten det er i